

Kapitán tel. Jaroslav M a t o u š e k :

Přední zpravodajská ústředna.

Přední zpravodajské ústředny se hojně používá při všech údobích útočného boje. Jejím účelem je získat zprávy, kterých velitel divise potřebuje k řízení boje. Je proto přední zpravodajská ústředna orgánem 2. oddělení štábu divise a jejím velitelem je důstojník tohoto oddělení.

Aby mohla tyto zprávy získat, je vybavena náležitě pojítky. Má obvykle přiděleno jedno družstvo telefonní, určené především k stavbě kratších vedení z přední zpravodajské ústředny na pozorovatelnu divise nebo k stanovišti velitelství, s nímž velitelství divise potřebuje spojení, nemá-li toto velitelství buď dostatek spojovacího materiálu nebo byl-li jeho materiál nebo spojení zničeno. Z dalších pojítek se přidělují radiotelegrafní stanice, optické signální stanice, poštovní holubi a spojky. Spojky musí být opatřeny takovými dopravními prostředky, aby se mohly pohybovat po všech komunikacích v úseku divise co nejrychleji.

Přední zpravodajskou ústřednu zřizujeme na úrovni velitelství pěších pluků a podle průběhu boje ji postupně přemísťujeme kupředu. S velitelstvím divise má telefonické spojení po dvou telefonních dvojitých vedeních v ose divise stavěných. Tato dvě telefonní vedení jsou obvykle zatížena rozhovory dělostřeleckými a pěších pluků tak, že často velitel přední zpravodajské ústředny nemůže dostat spojení s velitelstvím divise. Zprávy získané přední zpravodajskou ústřednou docházejí pak opožděně, takže velitelství divise nemůže na ně reagovat vůbec, anebo přijde jeho zásah opožděně. Jsou pak pro velitelství divise bezcenné a tím také byla

marná námaha vynaložená na získání jich. Často se stane, že již propojením v ústřednách, jimiž vedení probíhají, nastane nemilé zdržení.

Tomuto nedostatku by se dalo pomoci tím, že by pro přední zpravodajskou ústřednu bylo v ose divise vyhrazeno jedno zvláštní telefonní vedení, které by nebylo zapojeno do žádné ústředny, nýbrž začínalo by telefonním přístrojem v kanceláři 2. oddělení štábu divise a končilo u důstojníka, velitele přední zpravodajské ústředny.

Dobře by se hodil k tomuto účelu kabel o 3—4 telefonních (dvojitých) vedeních. Tímto kabelem by se mohla stavět osa divise. Ta vede často po komunikacích, sjízdných jak pro obyčejná, tak i terénní auta. Kabel by mohl být vykládán z auta, které by bylo způsobilé pohybovat se i mimo silnice, po polních cestách. Tato auta by se dostala pravděpodobně dosti často při provádění stavby v dosah dalekých paleb nepřátelských kulometů. Aby se přece provádění stavby umožnilo, dalo by se dobře k stavbě použít tančíků, vhodně k tomuto účelu adaptovaných. Stavbu by mohly provádět vždy tančíky dva. Jakmile by ukončil první rozvinování jednoho kabelu, pokračoval by v stavbě druhý, zatím co by si první doplnil materiál z auta zásobního. Toto auto by mohlo být obyčejné nákladní auto a dopravovalo by i mužstvo určené k uložení kabelu vyloženého autem.

Přetržení kabelu by bylo vzhledem k jeho tloušťce řídké. Poruch by bylo snad méně, než jest u vedení normálně nyní stavěných. Vzniklé poruchy by musily být rychle odstraněny. To by obstarala poruchová hlídka, mající k dispozici motocykl, a nebylo-li by jich dost, aspoň kola.

Prozatím není několikapramenný kabel ve výstroji našich telegrafních útvarů. Přece však se dá počet vedení v ose divise zvětšit o jedno, aniž se tím zvětší předepsaný počet materiálu u telegrafních rot.

V ose divise se staví nyní mimo dvě telefonní vedení také jedno vedení jednoduché telegrafním kabelem, určené buď pro telegraf Morsův nebo Hughesův. Toto vedení se nestaví normálně tak, aby bylo stále na výši vedení telefonních. To proto, že se telegrafní přístroj zapojí vždy jen ve výši velitelství divise, a je tedy dosti času na prodlužování tohoto vedení směrem k stanovišti přední zpravodajské ústředny. I když je pak toto vedení prodlouženo, není zpravidla využito k provozu. Udržovat telegrafní vedení při stavbě na stejné výši s vedeními telefonními není nikterak obtížné.

Toto vedení by se zavedlo do kanceláře 2. oddělení štábu divise, druhý jeho konec pak k veliteli přední zpravodajské ústředny. Na obou koncích vedení se zapojí telefonní přístroje. Tím jsou tato dvě stanoviště spojena přímo a nepotřebují žádné ústředny. Mohou, kdykoli potřebují, spolu hovořit; telegrafního vedení se po přemístění stanoviště přední zpravodajské ústředny dá použít pro Hughesův telegraf.

Bývá dosti často pravidlem, že stanoviště přední zpravodajské ústředny je příští stanoviště divise. Ale i když tomu tak vždy nebude, upravení telegrafního vedení ze starého stanoviště přední zpravodajské ústředny do nového stanoviště divise nebude vyžadovat dlouhých příprav a prací. Spojení s velitelstvími pěších pluků a dělostřeleckých oddílů by měla přední zpravodajská ústředna přes svou telefonní ústřednu.

Telegrafní kabel má o něco lepší vodivost, čím by získal i poslech hovorů; má také větší odolnost proti přetržení, je silnější. Tím by se zmenšil počet poruch

Dalo by se namítnout, že zprávy na jednoduchém vedení může nepřítel snadno vyslechnout. Přední zpravodajskou ústřednu zřizujeme hlavně při útočném boji, tedy tehdy, když je velký pohyb a když my máme iniciativu. Nebude mít proto nepřítel dosti času vyslechnout rozhovory. Brání mu i to, že přední zpravodajskou ústřednu zřizujeme vždy na úrovni velitelství pěších pluků. Je tu tedy možnost vyslechnutí zne-možněna i její značnou vzdáleností od fronty.

Další zpoždění v dodání zpráv, a to hlavně od velitelství pěších pluků k přední zpravodajské ústředně, vzniká tím, že spojky, mající za úkol dodat zprávy na tuto ústřednu, nemohou ji hned najít. Zpravodajská ústředna je totiž zrovna tak jako každá jiná telefonní ústředna nebo stanice označena jen bílou vlajkou s černým T. V místě, kde je přední zpravodajská ústředna, je ovšem větší počet stanic a ústřed, stejně označených. I když je pod vlajkou jen malá tabulka s nápisem PZÚ., trvá obvykle dosti dlouho, než spojka najde pravou vlajku, patřící přední zpravodajské ústředně.

Doporučovalo by se proto, aby ústřední zpravodajská ústředna měla pro své označení vlajku stejné sice velikosti, jako je nynější vlajka stanici, ale v barvě červené s černým T. Tato vlajka by se nevyvěsila jenom přímo na stanovišti nebo nedaleko stanoviště přední zpravodajské ústředny, ale i na ostatních směrech, kterými mohou spojky k stanovišti přijít. To platí hlavně tehdy, je-li stanoviště zpravodajské ústředny ve vesnicích, městech a p. Od vlajek pak by byly spojky vedeny šípkami až k stanovišti. V noci by se upevnila ke každé vlajce malá svítlna, jejíž přední stěna by měla na skle červené T.

Rídí-li v stanovišti přední zpravodajské ústředny dopravu buď orgány silniční dopravy nebo polní četnictvo, bylo by vhodné upozornit i je na stanoviště přední zpravodajské ústředny. Tyto orgány mohou pak spojky, které se na ně obrátí o informace, poslat ihned na její stanoviště.

Přední zpravodajská ústředna nemá jen zprávy čekat, nýbrž má si je také opatřit, nepřichází-li jich dost. K tomu účelu má také spojky. Je možné, že telefonní spojení k některému velitelství bude přerušeno. Pak se tam musí vyslat spojka. Je důležité, aby se spojka rychle a jistě orientovala; proto by měla být výběru spojek, určených pro přední zpravodajskou ústřednu, věnována velká péče. K této službě by měli být určováni vojáci vysoké morální úrovně, tedy ze schopných jen ti nejschopnější. Neučiníme-li tak, dáváme se v nebezpečí, že spojka bude hledat příliš dlouho velitelství, k němuž je poslána, a zprávy se pak opozdí.

Kapitán žen. J. S ý k o r a:

Výcvik v ničení u ženijního vojska.

V mém článku „Pozemní ženijní výcvik“ v 7. a 8. čís. VR. jsem se snažil dokázat rovnoprávnost pozemního výcviku s výcvikem na vodě a současně jsem upozornil na rozličné nedostatky při provádění pozemního výcviku, mající původ v nepropracovaných výcvikových methodách.